

Ilkka Hemmilä ja Heikki Laurila

Historian nurkkapöytä tuo menneisyyden podcasteihin

Maaliskuussa 2016 aloittanut *Historian nurkkapöytä* on ensimmäinen suomenkielinen historia-aiheinen podcast. Tuoretta suomalaista historiantutkimusta yleistajuisesti esittelevissä keskusteluissa esitellään niin tutkimustuloksia kuin historiantutkijoiden arkea. Vuonna 2017 ohjelma hakee uusia toteutusmuotoja ja yleisöjä. Työn alla on muun muassa yhteistyö Historiallisen Aikakauskirjan kanssa.

2016 on podcastien vuosi Suomessa ja jos ei muuten, niin siksi että minä päätän niin.¹

Vapaa toimittaja Olli Sulopuisto esitteli *Helsingin Sanomissa* 23. joulukuuta 2015 podcastien rantaantumista Suomeen itsevarmaan sävyyn. Teknologia-aiheita käsitellyt toimittaja kuvaili podcastien esiinmarssia englanninkielisissä maissa ja esitteli niiden käsittelemien aiheiden kirjoja. Hänen haastattelunsa herätti ajatuksen: voisiko podcasteja käyttää myös suomalaisen historiantutkimuksen popularisointiin?

Podcastit ovat vanhan konseptin, radio-ohjelmien, uusi muoto. Podcast-lähetykset ovat säännöllisin väliajoin julkaistavia äänitallenteita, jotka käsittelevät tiettyyn teemaan liittyviä

aiheita. Radio-ohjelmiin verrattuna podcasteja on vaivatonta tehdä: äänitiedostojen nauhoittaminen ja editointi on 2000-luvulla helppoa, koska mikrofonit, tietokoneet ja ohjelmistot ovat kaikkien saatavilla.

Myös yleisön saaminen jaksoille onnistuu entistä helpommin. Tiedostot ladataan internetiin yhdelle palvelimelle, mutta tiedostoja voi kuunnella haluamastaan palvelusta – tyypillisesti ilmaiseksi. Kuuluisin palvelu lienee Applen iTunes. Ohjelmia voi kuunnella mihin tahansa aikaan, missä tahansa paikassa ja millä tahansa laitteella. Esimerkiksi iTunes on asennettavissa niin pöytäkoneelle, älypuhelimelle kuin tablettiinkin. Kätevyytensä ja kattavuutensa vuoksi podcasteilla pystyy tavoittamaan laajan yleisön minkä tahansa aiheen parista.

Englanninkieliset podcastit aloittivat maailmanvalloituksen jo 2000-luvun alussa. Suomenkielisten podcastien läpimurto oli sitä vastoin antanut odottaa itseään – mahdollisesti pienen kielialueen takia. Olli Sulopuiston haastattelu kuitenkin vakuutti meidät siitä, että asia on muuttumassa. Samalla heräsi henkiin vanha ajatus, jota olimme pohtineet vuosien varrella: ajankohtaisen historiantutkimuksen popularisointi digitalisaation siivellä. Ajatus toteutui maaliskuussa 2016, jolloin suunnittelun ja alustavien kokeilujen jälkeen podcastimme *Historian nurkkapöytä* julkaisi ensimmäisen jaksonsa.

Tutkimukset esille, tutkijat ääneen

Yliopisto-opiskelijoina olimme molemmat kokee neet, että yliopistoissa tehtävä tutkimus ja aka-

HuK **Ilkka Hemmilä** on Suomen historian ja fil.yo. **Heikki Laurila** yleisen historian opiskelija Turun yliopistosta. Sähköpostit: ilkka.hemmila@gmail.com ja laurila.heikki@gmail.com.

1. Aino Frilander, Vuodesta 2016 ennustetaan podcastien vuotta – tässä 20 kuunteluvinkkiä vuodenvaihteeseen. *Helsingin Sanomat* 23.12.2015.

teemisten puurtajien monipuolinen työ jää herkästi vain pienten piirien tietoon. Historia kuuluu tieteistä populaarimpien joukkoon. Silti myös sen aiheita käsitellään lopulta melko lyhyesti. Podcast, jonka äärellä ihmiset saattavat viettää pitkiäkin aikoja, sitä vastoin tuntui osuvalta tavalta käsitellä monipuolisia aiheita kattavasti.

Olemme laatineet *Historian nurkkapöytään* kolmenlaisia jaksoja: kirjakeskusteluja, tutkija-haastatteluja ja reportaaseja. Kirjakeskusteluissa käymme kahdestaan läpi jotain ajankohtaista aihepiiriä käsittelevää tutkimusta tai sen popularisointia. Tutkijahaastatteluissa kutsumme itse historioitsijat kertomaan tutkimustuloksistaan ja työnsä koko kuvasta. Reportaaseissa kerromme tarkasti yhden historiallisen tapahtuman kulut ja taustat sekä pohdimme sen merkitystä nykypäivälle. Jaksojen tavoitteena on paitsi välittää tietoa uudesta historiantutkimuksesta, myös antaa käsitys tutkimustyön prosesseista ja historiantutkimuksen muuttuvista trendeistä.

Podcast on tuntunut meille etevältä formaatilta, koska se laajentaa historiantutkimuksen aiheita uuden yleisön saataville. Suomessa monet tutkijat ja harrastajat ovat kirjoittaneet ansiokkaita historia-aiheisia blogeja, mutta podcast tarjoaa mahdollisuuden samojen aiheiden pidempään käsittelyyn. Radio-ohjelmien myötä ihmiset ovat tottuneet kuuntelemaan puhetta pitkiäkin pätkiä, ja podcasteja voi kuunnella itselleen sopivana ajankohtana niin matkustaessa, kotiaskeareita tehdessä kuin työnteon ohessa.

Nurkkapöydän jaksot on ladattu SoundCloudiin, ja tyypillisimmin niitä kuunnellaan joko suoraan SoundCloudista tai iTunesin kautta. Näiden palveluiden ohella ohjelma on läsnä Facebookissa ja Twitterissä. Lisäksi täydennämme jaksomme aiheita *Alaviitteitä*-blogissamme.

Alaviitteitä-blogia pidämme yhdessä toisen suomalaisen historiapodcastin, *Mätäkuu Podcastin* kanssa. Siinä missä *Historian nurkkapöytä* käsittelee pääosin tuoreita avauksia suomalaisesta historiantutkimuksesta, *Mätäkuu Podcast* esittelee yksinomaan reportaaseja historiallisista tapauksista. Vaikka *Mätäkuu Podcastin* ja *Historian nurkkapöydän* lähestymistapa jaksojen laatumiseen on erilainen, molempien tavoitteena on historiallisten ilmiöiden tuominen suomalaisten tietoisuuteen ja siten lisätä käsitystä nykypäivässä vaikuttavista ilmiöistä.

Historiantutkijoiden lippu korkealla

Vuoden 2016 aikana *Historian nurkkapöytä* tuotti 15 jaksoa. Kirjakeskustelujen aiheet ovat vaihdelleet Carl Gustaf Mannerheimin nuoruusvuosista suomalaiseen alkoholikulttuuriin. Haastattelu-jaksoissa olemme saaneet kuulla niin sotapropagandasta kuin reformaatiosta. Ensimmäinen reportaasimme käy läpi panssarilaiva Ilmarisen uppoamisen jatkosodassa laivalta selvinneen veteraanin muistamana. Ohjelma palasi joulutauolta helmikuussa 2017 reportaasilla, joka käsittelee sisäministeri Heikki Ritavuoren murhaa ja siihen liittynyttä vihamielistä mediajulkisuutta. Vuoden seuraavissa jaksoissa haastattemme muun muassa Tieto-Finlandia-ehdokkuuden napanneen *Maamme*-kirjan toimittajia.

Suunnittelemme myös yhteistyötä *Historiallisen Aikakauskirjan* kanssa. Teemme yhteistyötä mielellämme niin *Mätäkuu Podcastin* ja *HAIkin* kuin muidenkin historiasta innostuneiden toimijoiden kanssa. Uskomme, että erityisesti suomen kokoisella kielialueella yhteistyö on tärkeää, jotta viesti löytää mahdollisimman suuren yleisön. Tarkoituksenamme on, että ohjelma tekee tunnetuksi tutkijoiden työtä ja osoittaa, kuinka paljon ja kuinka monipuolisilla tavoilla humanistit voivat tarjota eväitä yhteiskunnallisesti merkittävien asioiden kommentointiin.

Ensimmäisen toimintavuotemme aikana jaksot löysivät nollabudjetilla yli 20 000 kuulijaa ympäri Suomen, ja ohjelma on saanut positiivisen vastaanoton. Otamme mielellämme vastaan palautetta ohjelmasta. Palautetta voi antaa jaksokohtaisesti joko SoundCloudissa, somessa tai blogissa sekä suoraan meille sähköpostilla.

Kaikki *Historian nurkkapöydän* jaksot löytyvät osoitteesta www.soundcloud.com/historiapoyta tai esimerkiksi iTunesista. *Historian nurkkapöydän* ja *Mätäkuu Podcastin* yhteinen blogi *Alaviitteitä* löytyy osoitteesta alaviitteita.wordpress.com.

Soundcloud

Alaviitteitä-blogi

